

ÚLOHA 3

- MILAN WIKARSKI -

LEMMA 1:

NECH $a_n = \frac{1}{n}$. POTOM

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$$

DŮKAZ:

ZIŘEJME PLATÍ

$$\left| \frac{1}{n} \right| < \varepsilon \Leftrightarrow |n| > \frac{1}{\varepsilon}$$

KU KAŽDÉMU $\varepsilon > 0$ VOLÍME TAKÉ $n_0(\varepsilon)$, ŽE $n_0(\varepsilon) > 1/\varepsilon$.

A TEDA PLATÍ

$$\forall n > n_0(\varepsilon): \left| \frac{1}{n} \right| < \varepsilon$$

LEMMA 2:

NECH $a_n = 1/n^k$, $k \in \mathbb{N}$. POTOM

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$$

DŮKAZ:

PRE $k \in \mathbb{N}$ PLATÍ

$$\left| \frac{1}{n^k} \right| \leq \left| \frac{1}{n} \right|$$

Z LEMMA 1 POTOM MÁME PRE $\varepsilon > 0$ TAKÉ $n_0(\varepsilon)$, ŽE

$$\forall n > n_0(\varepsilon): \left| \frac{1}{n^k} \right| \leq \left| \frac{1}{n} \right| < \varepsilon$$

LEMMA 3:

MAJME POSTUPNOST'

$$a_n = \left(a + \frac{b}{n}\right)^k \quad k \in \mathbb{N}, \quad a, b \in \mathbb{R}$$

POTOM PLATÍ

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(a + \frac{b}{n}\right)^k = a^k$$

DŮKAZ:

NAJPRV POUŽIJEME BINOMICKÚ VETU

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sum_{i=0}^k \binom{k}{i} a^i \cdot \left(\frac{b}{n}\right)^{k-i} \right)$$

VYBERIEME ZO SÚČTU PRÍPAD $i=k$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\binom{k}{k} a^k + \sum_{i=0}^{k-1} \binom{k}{i} a^i \cdot \left(\frac{b}{n}\right)^{k-i} \right) =$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(a^k + \sum_{i=0}^{k-1} \frac{\binom{k}{i} \cdot a^i \cdot b^{k-i}}{n^{k-i}} \right) =$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(a^k + \sum_{i=0}^{k-1} \binom{k}{i} a^i \cdot b^{k-i} \cdot \frac{1}{n^{k-i}} \right)$$

TERAZ VYUŽIJEME PRAVIDLÁ PRE LIMITU SÚČTU A
SÚČINU POSTUPNOSTÍ

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a^k + \sum_{i=0}^{k-1} \left(\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\binom{k}{i} a^i \cdot b^{k-i} \right) \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n^{k-i}} \right) \right)$$

TERAZ JE POTREBNÉ SI UVĚDOMIŤ, ŽE PRE $i \leq k-1$
JE

$$k-i \geq k-(k-1) = 1 \geq 1$$

TÝM PÁDOM MÔŽEME POUŽIŤ LEMMA 2, Z KTOREJ MÁME

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n^{k-i}} \right) = 0$$

A TEDA DOSTÁVAME

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a^k + \sum_{i=0}^{k-1} \left(\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\binom{k}{i} a^i \cdot b^{k-i} \right) \cdot 0 \right) =$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a^k = \underline{\underline{a^k}}$$

PRETOŽE LIMITA POSTUPNOSTI $a_n = c \in \mathbb{R}$ JE c .

DÔLEŽITÉ EŠTE JE, ŽE

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\binom{k}{i} a^i \cdot b^{k-i} \right) \neq \infty \quad \text{JE NEJAKÉ REÁLNE ČÍSLO}$$

ÚLOHA 1:

$$\begin{aligned}\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(4n-10)^{80} \cdot (3n+15)^{10}}{(4n-16)^{90}} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{[n(4-10/n)]^{80} \cdot [n(3+15/n)]^{10}}{[n(4-16/n)]^{90}} = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cancel{n^{80}} (4-10/n)^{80} \cdot \cancel{n^{10}} \cdot (3+15/n)^{10}}{\cancel{n^{90}} (4-16/n)^{90}} =\end{aligned}$$

POUŽIJEME PRAVIDLÁ PRE LIMITU SÚČINU A PODIELU POSTUPNOSTÍ

$$= \frac{\lim_{n \rightarrow \infty} (4-10/n)^{80} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} (3+15/n)^{10}}{\lim_{n \rightarrow \infty} (4-16/n)^{90}} =$$

POUŽIJEME LEMMA 3 A DOSTANEME

$$= \frac{4^{80} \cdot 3^{10}}{4^{90}} = \frac{3^{10}}{4^{10}} \approx 0,0563$$

ÚLOHA 2:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n^2 + \sqrt{n}}{(4n-16)^5} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n^2 + n^{0,5}}{n^5 (4-16/n)^5} \cdot \frac{n^{-2}}{n^2} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3 + n^{-1,5}}{n^3 (4-16/n)^5} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3 + \frac{1}{\sqrt{n}} \cdot \frac{1}{n}}{n^3 (4-16/n)^5}$$

POUŽIJEME PRAVIDLÁ PRE LIMITU SÚČINU A PODIELU POSTUPNOSTÍ

$$= \frac{\lim_{n \rightarrow \infty} 3 + \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{\sqrt{n}} \right) \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n} \right)}{\lim_{n \rightarrow \infty} n^3 \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \left(4 - 16/n \right)^5}$$

POUŽIJEME LEMMA 1 A 3

*VIZ. POZNÁMKA 1 NA STRANE 7

$$= \frac{3 + \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{\sqrt{n}} \right) \cdot 0}{\lim_{n \rightarrow \infty} n^3 \cdot 4^5} = \frac{3}{\lim_{n \rightarrow \infty} n^3 \cdot 4^5} =$$

$$= \frac{1}{\lim_{n \rightarrow \infty} n^3 \cdot 4^5 \cdot 3^{-1}} = \frac{1}{\lim_{n \rightarrow \infty} n^3} \cdot \frac{1}{4^5 \cdot 3^{-1}} =$$

A NAKONIEC PODĽA LEMMA 2 MÁME

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n^3} \right) \cdot \frac{1}{4^5 \cdot 3^{-1}} = 0 \cdot \frac{1}{4^5 \cdot 3^{-1}} = \underline{\underline{0}}$$

ÚLOHA 3

POZOROVANIE 1: PRE $n \in \mathbb{N}$ JE

$$(-1)^n = \begin{cases} 1 & \text{Ak } n \bmod 2 = 0 \\ -1 & \text{Ak } n \bmod 2 = 1 \end{cases}$$

Z TOHO MÁME

$$(-1)^n + 1 = \begin{cases} 2 & \text{Ak } n \bmod 2 = 0 \\ 0 & \text{Ak } n \bmod 2 = 1 \end{cases}$$

ČIŽE PLATÍ

$$(-1)^n + 1 \geq 0 \quad \text{PRE } \forall n \in \mathbb{N}$$

AK OBE STRANY PRENÁSOUBÍME 10, DOSTANEME

$$10 \cdot (-1)^n + 10 \geq 0 \quad \text{PRE } \forall n \in \mathbb{N}$$

TVRDENIE:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^n \cdot 10 + n = +\infty$$

DŮKAZ:

NECH

$$a_n = (-1)^n \cdot 10 + n$$

2 POZOROVANIA 1 MÁME

$$a_n + 10 \geq n \quad (\Leftrightarrow) \quad a_n \geq n - 10$$

KU KAŽDÉMU $k \in \mathbb{R}$ IDEME VOLIŤ TAKÉ $n_0(k)$, ŽE

$$n_0(k) > k + 10$$

POTOM BUDE PLATIŤ

$$\forall n > n_0(k): a_n + 10 \geq n > k + 10$$

A TEDA

$$\forall n > n_0(k): a_n + 10 > k + 10 \quad \Rightarrow \quad a_n > k$$

POZNÁMKA(1) : AŽ PO DOKONČENÍ ÚLOH SOM SI UVEDOMIL,
ŽE TVRDENIE

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} \cdot 0 = 0$$

DÁVA ZMYSEL, IBA AK

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} = a \in \mathbb{R} \neq \infty$$

VIEM, ŽE

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n}} = 0$$

ALE NEVIEM, ČI TO MÔŽEM UVÁDZAŤ BEZ DŮKAZU. KAŽDOPÁDNE,
ALE POSTUPNOST $a_n = 1/\sqrt{n}$ JE KLESADÚCA, ZHORA
OBMEDZENÁ 1, ZDOLA* OBMEDZENÁ 0, TAKŽE MÁ NEJAKÚ
LIMITU $a \in \mathbb{R}$.